

Teisipäev, 8. märts 2016

P8_TA(2016)0072

Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine Euroopa Parlamendi töös**Euroopa Parlamendi 8. märtsi 2016. aasta resolutsioon soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta Euroopa Parlamendi töös (2015/2230(INI))**

(2018/C 050/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 8,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 23,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse ÜRO 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse 15. septembril 1995. aastal neljandal naiste maailmakonverentsil vastu võetud Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning nendest tulenevaid dokumente, mis võeti vastu ÜRO erakorralistel istungjärgudel „Peking + 5“ (2000), „Peking + 10“ (2005) ja „Peking + 15“ (2010), samuti „Peking + 20“ läbivaatamiskonverentsi lõppdokumenti,
- võttes arvesse nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldusi sooküsimuste kohta arengukoostöös,
- võttes arvesse talituste 21. septembri 2015. aasta ühist töödokumenti „Sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine: naiste ja tütarlaste elu muutmine ELi välissuhete kaudu aastatel 2016–2020“ (SWD(2015)0182) ning nõukogu 26. oktoobri 2015. aasta järeldusi soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava (2016–2020) kohta,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni artiklit 3, milles sugupool on määratletud sotsiaalselt konstrueeritud rollide, käitumise, tegevuste või omadustena, mida antud ühiskond naistele ja meestele sobivaks peab,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu poolt 2011. aasta märtsis vastu võetud Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti (2011–2020),
- võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2010. aasta teatist „Kindel kohustus tagada meeste ja naiste võrdõiguslikkus. Naiste harta“ (COM(2010)0078),
- võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2010. aasta teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015“ (COM(2010)0491),
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“ (SWD(2015)0278),
- võttes arvesse komisjoni uuringuaruannet „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015 tugevate ja nõrkade külgede analüüs“,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu soolise võrdõiguslikkuse strateegiat 2014–2017,

Teisipäev, 8. märts 2016

- võttes arvesse Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) 2015. aastal avaldatud uuringut „Advancing women in political decision-making – Way forward“ (Naiste osaluse edendamine poliitikakujundamises. Edasine tegevus),
- võttes arvesse EIGE 2011. aastal avaldatud aruande „Gender-Sensitive Parliaments: A Global Review of Good Practice“ (Sootundlikud parlamendid: heade tavade ülemaailmne ülevaade) järeldusi ja soovitusi,
- võttes arvesse oma 10. veebruari 2010. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2009⁽¹⁾, 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2010⁽²⁾, 13. märtsi 2012. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2011⁽³⁾ ning 10. märtsi 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Liidus 2013. aastal naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas saavutatud edu kohta⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2003. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta Euroopa Parlamendis⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 18. jaanuari 2007. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta komisjonide töö raames⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 22. aprilli 2009. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta komisjonide ja delegatsioonide töö raames⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 7. mai 2009. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta ELi välissuhetes ning rahu tagamisel ja riigi ülesehitamisel⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2012. aasta resolutsiooni naiste osalemise kohta poliitiliste otsuste tegemisel, kvaliteedi ja võrdõiguslikkuse kohta⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2015. aasta resolutsiooni ELi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia kohta 2015. aasta järgseks perioodiks⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 3. veebruari 2016. aasta resolutsiooni uue naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse strateegia kohta Euroopas pärast 2015. aastat⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 21. veebruari 1996. aasta teatist „Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse teema lisamine kõigisse ühenduse meetmetesse ja poliitikatesse“ (COM(1996)0067), milles komisjon kohustus edendama naiste ja meeste võrdõiguslikkust kõigis tegevustes ja poliitikaaldkondades kõigil tasanditel, pannes sellega aluse soolise aspekti arvestamise põhimõttele,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi poliitikaosakonna C 2014. aastal avaldatud uuringut „Evaluation of the Strategy for Equality between women and men 2010-2015 as a contribution to achieve the goals of the Beijing Platform for Action“ (2010.–2015. aasta naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia hindamisuuring, aitamaks kaasa Pekingi tegevusprogrammi eesmärkide saavutamisele),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi poliitikaosakonna C 2014. aastal avaldatud uuringut „Gender Mainstreaming in Committees and Delegations of the European Parliament“ (Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine Euroopa Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide töös),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi poliitikaosakonna D 2015. aastal avaldatud uuringut „The EU Budget for Gender Equality“ (ELi eelarvevahendid soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks),

⁽¹⁾ ELT C 341 E, 16.12.2010, lk 35.

⁽²⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 65.

⁽³⁾ ELT C 251 E, 31.8.2013, lk 1.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0050.

⁽⁵⁾ ELT C 61 E, 10.3.2004, lk 384.

⁽⁶⁾ ELT C 244 E, 18.10.2007, lk 225.

⁽⁷⁾ ELT C 184 E, 8.7.2010, lk 18.

⁽⁸⁾ ELT C 212 E, 5.8.2010, lk 32.

⁽⁹⁾ ELT C 251 E, 31.8.2013, lk 11.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0218.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0042.

Teisipäev, 8. märts 2016

- võttes arvesse ÜRO Soolise Võrdõiguslikkuse ja Naiste Õiguste Edendamise Agentuuri 2014. aasta mais avaldatud dokumenti „Guidance on the development of gender equality and the empowerment of women policies“ (Suunised soolist võrdõiguslikkust ja naiste mõjuvõimu suurendamist käsitlevate poliitikameetmete väljatöötamise kohta),
  - võttes arvesse Euroopa Poliitikainstituutide võrgustiku 2014. aastal avaldatud dokumenti „Advances in EU Gender Equality: Missing the mark?“ (ELi soolise võrdõiguslikkuse edendamine. Valed meetodid?),
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi personali peadirektoraadi 2014. aasta inimressursside aruannet,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit (A8-0034/2016),
- A. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 8 on sätestatud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine horisontaalse põhimõttena ning Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 on sätestatud sooline võrdõiguslikkus liidu väärtusena;
- B. arvestades, et põhiõiguste harta sisaldab erisätteid soolise võrdõiguslikkuse horisontaalse põhimõtte kohta ja Euroopa Liidu lepingu artiklis 6 tunnistatakse, et hartal on aluslepingutega võrreldes samaväärne õigusjõud;
- C. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse saavutamine on oluline inimõiguste kaitse, demokraatia toimimise, õigusriigi põhimõtte austamise, majanduskasvu, sotsiaalse kaasatuse ja jätkusuutlikkuse seisukohast;
- D. arvestades, et edasimineku ELi soolise võrdõiguslikkuse saavutamises on soikunud ja praeguse tempoga ei saavutata seda veel mõnda aega;
- E. arvestades, et dokumendis „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“ kohustus komisjon jätkama soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise meetmeid, sealhulgas hindamis- ja järelevalvetegevuse kaudu; arvestades, et komisjon taandas strateegilise kohustuse soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks pärast 2015. aastat talituste töödokumendiks;
- F. arvestades, et säästva arengu eesmärkide seas on viiendaks eesmärgiks seatud soolise võrdõiguslikkuse saavutamine 2030. aastaks;
- G. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine tähendab soolise perspektiivi kaasamist ELi poliitika igasse aspekti, poliitika- ja õiguslike meetmete ning rahastamisprogrammide ettevalmistamisse, kavandamisse, rakendamisse, järelevalvesse ja hindamisse, et saavutada naiste ja meeste võrdõiguslikkus⁽¹⁾;
- H. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine peab hõlmama LGBTIQ isikute ja igasuguse soolise identiteediga isikute õigusi, perspektiive ja heaolu;
- I. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine peaks olema ennetav ja reageeriv vahend, et saavutada sooline võrdõiguslikkus;
- J. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine ei ole omaette poliitiline eesmärk, vaid soolise võrdõiguslikkuse saavutamise oluline vahend, seda alati koos muude erimeetmete ja poliitikaga, mis on suunatud soolise võrdõiguslikkuse edendamisele;
- K. arvestades, et vastutava komisjoni üks pädevusi on aidata kaasa soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamisele ja edasiarendamisele kõigis poliitikavaldkondades;
- L. arvestades, et suurem osa parlamendikomisjone pöörab soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisele üldiselt tähelepanu (nt seadusandlikus töös, töösuhetes naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoniga ja võrdõiguslikkuse tegevuskavade koostamisel), kuid mõned komisjonid tunnevad selle teema vastu vähe huvi või ei tunne üldse;

⁽¹⁾ SWD(2015)0278.

Teisipäev, 8. märts 2016

- M. arvestades, et parlamendi eelmisest ametiajast alates kujunes vastutaval komisjonil välja praktika anda teiste komisjonide raportitesse konkreetne panus soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise muudatusettepanekutega; arvestades, et 2014. aastal avaldatud uuringu⁽¹⁾ kohaselt lisati 85 % 2011. aasta juulist kuni 2013. aasta veebruarini esitatud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise muudatusettepanekute vastutavate komisjonide vastu võetud lõplikesse raportitesse; arvestades, et parlamendis soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise olukorrale ajakohastatud hinnangu andmiseks on vaja täiendavaid andmeid alates 2013. aasta veebruarist;
- N. arvestades, et pärast soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist käsitleva resolutsiooni vastuvõtmist 2003. aastal määras iga parlamendikomisjon ühe oma liikme vastutuselaks soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise, luues sellega nn soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise võrgustiku; arvestades, et seda teemat käsitlevates hilisemates resolutsioonides nõuti selle võrgustiku pidevat arendamist ja sarnase võrgustiku loomist parlamentidevaheliste delegatsioonide jaoks; arvestades, et võrgustikku toetab lisavõrgustik töötajate tasemel komisjonide sekretariaatides;
- O. arvestades, et võrgustiku liikmed täitsid küsimustiku, et hinnata soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise olukorda nende pädevusalasse kuuluvates poliitikavaldkondades;
- P. arvestades, et mitmeaastasele finantsraamistikule on lisatud kolme institutsiooni ühisdeklaratsioon, milles lepiti kokku, et mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) suhtes kohaldatavatesse iga-aastastesse eelarvemenetlustesse integreeritakse vajaduse korral sootundlikud elemendid, võttes arvesse viise, kuidas liidu üldine finantsraamistik toetab suuremat soolist võrdõiguslikkust (ja tagab soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise); arvestades, et sellest hoolimata on vaja tugevdada tegelikku pühendumist soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise jätkamisele ja naiste mõjuvõimu suurendamisele, sest olemasolevaid meetmeid on rakendatud vaid mõõdukalt ning konkreetselt sooküsimustele on eraldatud ebapiisavalt eelarvevahendeid;
- Q. arvestades, et ELi institutsioonides ei ole sooteadlikku eelarvestamist järjepidevalt kohaldatud;
- R. arvestades, et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE) asutati selleks, et toetada ja tugevdada soolise võrdõiguslikkuse edendamist, kaasa arvatud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist kõigis ELi poliitikavaldkondades ja nendel põhinevas liikmesriikide poliitikas; arvestades, et EIGE on välja töötanud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise platvormi ning koostanud soolise võrdõiguslikkuse sõnastiku ja tesauruse, et toetada otsustajaid ning ELi institutsioonide ja valitsusasutuste töötajaid soolise aspekti lisamisel oma töösse;
- S. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine hõlmab soolise aspekti lisamist eri poliitikameetmete sisusse ning naiste, meeste ja igasuguse soolise identiteediga isikute esindatust teatavates poliitikavaldkondades puudutava küsimuse käsitlemist; arvestades, et mõlemat mõõdet tuleb poliitikakujundamise protsessi kõigis etappides arvesse võtta;
- T. arvestades, et kõik ELi sise- ja välispoliitikameetmed tuleks kujundada nii, et need oleksid võrdselt kasulikud poistele ja tüdrukutele, meestele ja naistele ning muudele soolistele identiteetidele;
- U. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamine on toodud komisjoni soolise võrdõiguslikkuse strateegia (2010–2015) hinnangus välja ühe peamise nõrkusena;
- V. arvestades, et sootundlikul parlamendil on väga oluline roll soolise ebavõrdsuse vähendamisel, naiste ja meeste majanduslikus, sotsiaalses ja poliitilises elus võrdse osalemise edendamisel ning soolist võrdõiguslikkust käsitleva poliitikaraamistiku laiendamisel;
- W. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise alane koolitus parlamendiliikmetele ja parlamendi töötajatele, eelkõige juhtivtöötajatele, on võtmetähtsusega soolise perspektiivi edendamiseks kõikides poliitikavaldkondades ja etappides;

⁽¹⁾ „Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine Euroopa Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide töös“, Euroopa Parlamendi poliitikaosakond C.

Teisipäev, 8. märts 2016

- X. arvestades, et tegelike edusammude saavutamiseks soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamises parlamendi tegevuses ei eraldada piisavalt vahendeid ja inimressursse;
- Y. arvestades, et süsteemne ja korrapärane sooliselt eristatud andmete ja statistika kogumine poliitika mõju hindamisel ja poliitikakujundamise protsessis on soolise võrdõiguslikkuse edendamise analüüsimiseks hädavajalik; arvestades, et parlamendis tuleb läbi viia rohkem kvalitatiivseid uuringuid, et teha kindlaks soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise vahendite olulisus ja mõju poliitilistele tulemustele, otsustele ja seadusandlikele tekstidele;
- Z. arvestades, et naiste esindatus poliitilise ja haldustasandi otsuste tegemisega seotud tähtsatel ametikohtadel, muu hulgas parlamendi fraktsioonides, on jätkuvalt väike; arvestades, et naised juhivad enamasti neid komisjone, mis on vähem seotud vahendite eraldamise ja majanduslike otsuste tegemisega; arvestades, et parlament peab otsuste kvaliteedi parandamiseks tagama, et otsuste tegemisega seotud ametikohad on sugude vahel võrdselt jaotatud; arvestades, et mehed peavad võtma endale kohustuseks edendada soolist võrdõiguslikkust kõikides valdkondades ja kõigil tasanditel ning meessoost parlamendiliikmeid tuleb ergutada tegelema oma töös soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisega;
- AA. arvestades, et parlamendil on olemas organisatsiooniline struktuur, et edendada oma tegevuses soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist, ning seda struktuuri tuleb paremini koordineerida, tugevdada ja laiendada, näidates üles värsket poliitilist ja halduslikku tahet, et saavutada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisel kõrgem tase;
- AB. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise valdkonnas on vaja institutsioonidevahelist koostööd parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel, et tagada soolise perspektiivi arvestamine poliitikatsükli kõikides etappides, mis hõlbustaks parlamendi enda tööd soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise valdkonnas;
- AC. arvestades, et parlamendi soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise protsesside parandamiseks ja parimate tavade edendamiseks mõeldud teabevahetuse soodustamiseks on vaja panust välistelt sidusrühmadelt, näiteks kodanikuühiskonna organisatsioonidelt, naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse rohujuure tasandi rühmadelt, rahvusvahelistelt institutsioonidelt, teadusringkondadelt ja riiklikelt parlamentidelt;
- AD. arvestades, et parlamendi 2007. aastal vastu võetud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist käsitlevas resolutsioonis nõuti, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist tema töös hinnataks iga kahe aasta järel;

Üldhinnang praegusele institutsioonilisele raamistikule

1. on seisukohal, et soolise aspekti kaasamisel poliitikakujundamise protsessi tuleks arvesse võtta erinevaid asjaolusid: poliitikameetme sisu ning naiste ja meeste esindatust haldusstruktuuris ja otsustusprotsessis; samuti märgib, et selged andmed poliitika mõju kohta on väga vajalikud soolise võrdõiguslikkuse jätkuvaks edendamiseks;
2. märgib, et parlamendi organisatsioonilise struktuuri eri organid vastutavad soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kujundamise ja rakendamise eest nii poliitilisel kui ka tööelu tasandil:
  - soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kõrgetasemeline tööühik, mis vastutab naiste ja meeste täieliku võrdõiguslikkuse edendamise eest parlamendi sekretariaadi tööelu kõigis aspektides;
  - komisjon, mis vastutab konkreetsete meetmete eest, mille eesmärk on soolise mõõtme lisamine muude parlamendikomisjonide ja delegatsioonide töösse;
  - soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise võrgustik;
  - kõigil struktuuritasanditel soolise tasakaalu eduka rakendamise eest vastutav teenistus;

Teisipäev, 8. märts 2016

3. peab kahetsusväärseks, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise eest vastutavate eri organite tegevust ei koordineerita ega kaasata parlamendi tegevusse või koostöösse teiste institutsioonidega (puudub soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist käsitlev institutsioonidevaheline koostöömehhanism); kohustub institutsioonilise raamistiku raames edendama kõigi osalejate vahelist tõhusat koostööd, mis põhineb konkreetsetel mehhanismidel, nagu järelevalve ja tagasiside tulemuste kohta;
4. kinnitab oma kavatsust võtta vastu ja rakendada korrapäraselt poliitikalikava soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamiseks parlamendis, mille üldine eesmärk on edendada soolist võrdõiguslikkust soolise aspekti tõhusa kaasamise kaudu poliitikameetmetesse ja tegevusse, sealhulgas otsustus- ja haldusstruktuuridesse;
5. nõuab, et arendataks edasi soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise võrgustikku, mis esindaks parlamendikomisjone ja ka parlamentidevahelisi delegatsioone, ning et see kaasataks täielikult kõigi poliitikavaldkondade soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise olukorra regulaarsesse jälgimisse; märgib vajadust parlamendiliikmete suurema ja aktiivsema osalemise järele võrgustikus ning nõuab asendusliikmete lisamist võrgustikku, et suurendada osalemist, nagu see toimub komisjonide ja delegatsioonide puhul;
6. rõhutab, et seda küsimust käsitleva eespool nimetatud 2014. aasta uuringu põhjal on tõhusaim vahend soolise võrdõiguslikkuse mõõtme kaasamiseks poliitikakujundamise protsessi olnud teiste parlamendikomisjonidega koostööd hõlmavate menetluste kasutamine; rõhutab, et teised komisjonid peaksid toetama soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise alast tööd ja rakendama seda oma tegevuses;
7. kutsub vastutavaid teenistusi üles jätkama tööd töö- ja eraelu tasakaalu edendavate erimeetmetega; peab kahetsusväärseks, et Euroopa Parlamendi ametnikest kuulub enamik naisi jätkuvalt assistentide kategooriasse (AST); nõuab soolise võrdõiguslikkuse olukorda parlamendis käsitleva ja sooliselt eristatud andmetel põhineva iga-aastase analüüsi läbiviimist personali ja poliitiliste organite kõigil tasanditel, sealhulgas parlamendiliikmete assistentide hulgas, ja analüüsi tulemuste avalikustamist;
8. nõuab struktuursete tõkete käsitlemist ning soodsa keskkonna loomist, mis võimaldaks naistel osaleda kõikide tasandite otsustusprotsessides, näiteks tuleks võtta meetmeid töö- ja eraelu ühitamiseks ning positiivseid meetmeid, mille abil saaks suurendada alaesindatud sugupoole esindatust naiste või meeste poolt domineeritud ametikohtadel; nõuab, et erakonnad tunnustaksid oma kohustust edendada naiste rolli, sest erakondade käes on võim naisi tööle võtta, valida ja kandidaadiks nimetada;
9. taunib asjaolu, et juhatuse 2006. aastal vastu võetud eesmärgid soolise tasakaalu saavutamiseks kõrgemate ja keskastme juhtide tasandil (Kaufmanni raport) ei täidetud 2009. aastaks ega ole veel ikka täidetud; märgib, et soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kõrgetasemeline tööühm kinnitas need eesmärgid hiljem järgmisteks aastateks; nõuab tulemuslike, korregeerivate ja kaugeleulatuvate meetmete võtmist, et saavutada need soolise võrdõiguslikkuse eesmärgid nii kiiresti kui võimalik;
10. märgib, et soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kõrgetasemeline tööühm vastutab parlamendis võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse edendamise tegevuskava vastuvõtmise ja rakendamise eest; palub, et kõrgetasemeline tööühm esitaks pädevate teenistuste toetusel tervikliku soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava, milles osutatakse, kuidas suurendada naiste osakaalu keskastme ja tippjuhtide ametikohtadel aastaks 2020 40 %-ni; palub personali peadirektoraadil ja fraktsioonidel kaaluda võimalust esitada vabale üksuse juhi ametikohale nii naise kui ka mehe kandidatuuri;
11. soovib, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise alaline raportöör (kui see ametikoht on loodud) töötaks koos kõrgetasemelise tööühmaga, et tagada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise valdkonna eesmärkide saavutamine parlamendi sekretariaadi ja töötajate hulgas;
12. kutsub fraktsioone üles kaaluma nii nais- kui ka meeskandidaadi esitamist parlamendikomisjonide ja fraktsioonide esimehe kohale;

Teisipäev, 8. märts 2016

13. märgib, et kõikide komisjonide puhul on soovitatav sugupoolte võrdne esindatus, nii palju kui asjaolud seda võimaldavad; palub fraktsioonidel kaaluda iga komisjoni puhul koordineeritud alaesindatud soost liikmete nimetamist; palub fraktsioonidel nimetada võrdne arv mees- ja naissoost parlamendiliikmeid naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni liikmeteks ja asendusliikmeteks, et edendada meeste osalust soolise võrdõiguslikkuse poliitikas;

Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise vahendid

14. rõhutab, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise muudatusettepanekute kasutamine on osutunud tulemuslikumaks kui arvamuste esitamine, kuna muudatusettepanekud on lühemad, neid saab kiiremini esitada ja need käsitlevad peamisi, konkreetseid ja piiritletud küsimusi; kordab oma üleskutset pädevale parlamendikomisjonile lisada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise muudatusettepanekute esitamise tava kodukorda, võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni erirolli soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamises kui horisontaalses põhimõttes; nõuab tihedamat koostööd komisjonide vahel ning tõhusat koordineerimist soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise võrgustiku ja pädeva komisjoni vahel nii poliitilisel kui ka haldustasandil, et tuua raportitesse märkimisväärne sooline mõõde; toonitab võrgustiku liikmete tähtsat rolli igas komisjonis, et hõlbustada tõhusat panust pädevalt komisjonilt soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise muudatusettepanekute ja arvamuste kaudu, ning nõuab tulemuslikku koordineerimist naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni vastutavate liikmete ja võrgustiku liikmete vahel soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise muudatusettepanekute menetluses; rõhutab taas vajadust tiheda koostöö järele pädeva komisjoni ning juhtivate komisjonide vahel soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise muudatusettepanekute ja arvamuste valdkonnas, et tagada juhtiva komisjoni raporti jaoks sisendi optimaalne ajastamine ja kavandamine;

15. peab kahetsusväärseks, et vaatamata mitmeaastasele finantsraamistikule lisatud institutsioonidevahelisele deklaratsioonile, millega tagatakse soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine, ei ole siiani võetud sooteadlikku eelarvestamist käsitlevaid meetmeid; rõhutab sellega seoses vajadust jälgida tähelepanelikult, kuidas rakendatakse ühisdeklaratsiooni põhimõtteid iga-aastaste eelarvemenetluste puhul, ja nõuab, et vastutavale komisjonile antaks mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamisel ametlik roll;

16. rõhutab, et sooteadlik eelarvestamine planeerimise, programmitöö ja eelarvestamise kujul, mis annab panuse soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste täitmise edendamisse, on üks peamisi vahendeid, mida poliitikakujundajad kasutavad soolise ebavõrdsuse kõrvaldamiseks; peab kahetsusväärseks, et sooteadlik eelarvestamine on näidanud, et soolist aspekti ei võeta veel arvesse kaugeltki kõigis poliitikavaldkondades, poliitikakujundamise protsessi kõigil tasanditel ja kõigis etappides; märgib sellega seoses, et eriti tähtis on suurendada institutsioonilisest võimekust sooteadlikuks eelarvestamiseks, et rõhustada parlamendi järelevalverolli nendes küsimustes; märgib, et kulude ja tulude poole otsustel on väga erinev mõju naistele ja meestele, ning rõhutab, et asjaomastesse komisjonidesse kuuluvad parlamendiliikmed peaksid seda erinevat mõju eelarve koostamisel arvesse võtma; rõhutab, et sooteadlik eelarvestamine edendab vastutust ja läbipaistvust seoses parlamendi pühendumisega soolisele võrdõiguslikkusele;

17. märgib, et komisjon on otsustanud jätkata soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist soolise võrdõiguslikkuse küsimuste lisamisega mõjuhindangutesse ja hindamistesse vastavalt parema õigusloome põhimõtetele ning kaalub 2017. aastal aruande koostamist soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta komisjonis;

18. kinnitab veel kord, et ka parlamendi tasandil tuleb eraldada piisavalt vahendeid soolise mõju hindamise ja soopõhiste analüüside läbiviimiseks; palub komisjonil viia uute seadusandlike ja poliitikaettepanekute puhul süsteemselt läbi soolise mõju hindamisi, lähtudes tema kinnitatud hinnangust nende mõju kohta põhiõigustele ning selleks, et tagada naiste õiguste kaitse ELi poolt; rõhutab, et sellised analüüsid ja kasutatavad andmekogumismeetodid peavad olema LGBTIQ isikute kogemuste suhtes tundlikud; toonitab, et komisjone tuleks ergutada kasutama ära nii sisemist ekspertiisi kui ka soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise tegelevate teiste institutsioonide ning avaliku ja erasektori asutuste välisekspertiisi;

Teisipäev, 8. märts 2016

19. palub EIGE-l esitada kõigile parlamendikomisjonidele korrapäraselt teavet, et rõhutada soolist aspekti poliitikakujundamise kõikides valdkondades, ja teha kättesaadavaks olemasolevad andmed ja tema välja töötatud vahendid, nagu soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise platvorm, osana laiema suutlikkuse suurendamisest, mis on suunatud ka töötajatele ja parlamendiliikmete assistentidele; palub uuringuteenistusel viia korrapäraselt läbi üksikasjalikke kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid uuringuid soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise edenemise kohta parlamendis ning sellele pühendunud organisatsioonilise struktuuri toimimise kohta;

20. peab kahetsusväärseks, et praegu ei ole EIGE-l piisavalt vahendeid, et täita kõiki temalt nõutavaid ülesandeid, ning seepärast rõhutab, et tuleb tagada EIGE eelarve kooskõlla viimine tema laialdaste volitustega;

21. märgib, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist parlamendikomisjonides käsitlevale küsimustikule esitatud vastustes rõhutati, et soolise aspekti lisamisel parlamendikomisjonide töösse on tõhusad konkreetsed vahendid, sealhulgas

- oluliste dokumentide levitamine ja soolise võrdõiguslikkuse küsimuste kaasamine tellitud uuringute suunistesse;
- tähelepanu pööramine soolise võrdõiguslikkuse küsimustega seotud konkreetse terminoloogia ja konkreetsete määratluste kasutamisele;
- õigusakti ettepaneku projektide ja tulevaste lepingutega seotud ettepaneku projektide eel- ja järelhindamise edendamine;
- parlamendiliikmetele, töötajatele, poliitikanõunikele ja assistentidele suunatud koolitused ja teadlikkuse suurendamise tegevus;

peab väga soovitavaks nende vahendite edasist arendamist ja rakendamist parlamendi töös;

22. tuletab meelde, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise hindamised ja programmid nõuavad ka tõhusaid järelemeetmeid, et käsitleda iga meetme tulemuslikkust ja võimalikke probleeme; rõhutab, et vajaduse korral on tähis rakendada parandusmeetmeid ning arendada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist, kui pärast parandusmeetmete võtmist tuvastatakse edusammude puudumine;

23. soovib parlamendi kommunikatsiooni peadirektoraadil lisada oma aruandluse parlamendi poliitika kohta tugevam sooline mõõde;

24. toetab täielikult soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist käsitleva sihtotstarbelise ja korrapärase koolituse väljatöötamist, mille jaoks on eraldatud piisavad vahendid, mis on kohandatud parlamendi erivajadustele ning mõeldud parlamendi poliitikavaldkondade töötajatele, ning on seisukohal, et mahukamat koolitust tuleks pakkuda keskastme ja tippjuhtidele, eelkõige üksuste juhtidele; nõuab, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist käsitleval koolitusel saaksid osaleda parlamendiliikmed, nende assistendid ja fraktsioonide töötajad; nõuab juhtimiskoolituste korraldamist ning juhtimiskogemust andvate töökohtade pakkumist naistele; soovib, et koolitus hõlmaks teavet mitmekordse ja valdkondadevahelise diskrimineerimise vormide kohta; rõhutab vajadust tagada, et kõik parlamendi teenistused on teadlikud oma kohustustest soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise valdkonnas, teiste seas inimressursside, turvalisuse ja hoonetega tegelevad teenistused; soovib kehtestada konkreetsed inimressursse käsitlevad suunised, millega tulemuslikult viiakse ellu soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist, et parandada kõikide töötajate, sh LGBTIQ isikute heaolu töökojal;

Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine parlamendikomisjonide töös

25. kordab oma nõuet koostada iga kahe aasta järel raport soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta parlamendi töös; on teadlik soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise võrgustiku rollist iga poliitikavaldkonna soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise olukorra hindamisel ja soovib, et eelnimetatud raporti aluseks olevast küsimustikust võiks saada iga-aastane seiremeetod;

26. märgib, et vastustes küsimustikule ütlesid võrgustiku liikmed üldiselt, et nende konkreetses poliitikavaldkonnas võetakse soopõhiseid vajadusi arvesse tegevuse eri valdkondades, nagu raportid, soolise võrdõiguslikkuse muudatusettepanekud, uuringud, kuulamised, lähetused ja arvamuste vahetused;

Teisipäev, 8. märts 2016

27. väljendab heameelt mitme parlamendikomisjonide poolt selles valdkonnas tehtud konkreetsete algatuste üle; peab kahetsusväärseks, et valdav enamus parlamendikomisjone ei ole soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava oma töö jaoks vastu võtnud ega seda arutanud; rõhutab, kui tähtis on, et pädevad organid töötaksid koos kõikide komisjonide ja delegatsioonidega, et jagada parimaid tavasid, muu hulgas soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise võrgustiku kaudu, ning kehtestaksid selge menetluse (mis lisatakse parlamendi kodukorda) soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava vastuvõtmiseks igas komisjonis ja delegatsioonis; soovib igal komisjonil korraldada kord kahe aasta jooksul – soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise raporti koostamisega samal ajal – oma poliitikavaldkonnas kuulamine soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise teemal;

28. rõhutab vajadust hinnata põhjalikult soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise võrgustiku toimimist ja selgitada välja võimalused, kuidas tagada võrgustiku liikmete tihedam kaasamine ja nende suurem teadlikkus; soovib, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise võrgustiku liikmed ja asendusliikmed oleksid pühendunud soolisele võrdõiguslikkusele, kuid toonitab, et nad ei pea olema tingimata naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni liikmed, sest nii saaks suurem osa parlamendiliikmeid soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise tegeleda; soovib, et vastutava komisjoni ja võrgustiku vahel oleksid korrapärased kontaktid ja teabevahetus;

29. soovib, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise võrgustiku tööd juhiksid ühiselt vastutav komisjon ja üks võrgustiku liige, kusjuures viimane määratakse rotatsiooni korras eri komisjonidest, näitamaks, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine hõlmab kõiki parlamendikomisjone;

30. on seisukohal, et vaja on luua sisemine järelevalveüksus, et teha järeelhindamisi vahendite ja meetmete rakendamise kohta ja võtta neile järelmeetmeid; nõuab konkreetsete töökohustuste sõnastamist nende personaliliikmete jaoks, kes vastutavad soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise eest komisjonides; palub pädevatel organitel hinnata iga kahe aasta järel soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise edusamme komisjonides ja delegatsioonides;

Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist toetav institutsioonidevaheline koostöö

31. on veendunud, et tihedamad institutsioonidevahelised suhted parandavad ELi poliitikakujundamise soolist tasakaalu; märgib, et seni pole loodud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist käsitlevat struktureeritud koostööd teiste institutsiooniliste partneritega, nagu komisjon, nõukogu ja EIGE; palub komisjonil esitada sobiva raamistiku soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist käsitleva institutsioonidevahelise struktureeritud koostöö jaoks ja kaasata ka teisi selle valdkonna sidusrühmi;

32. palub, et komisjon võtaks avaliku konsultatsiooni tulemuste ning parlamendi ja nõukogu seisukohtade põhjal järelmeetmeid, võttes viivitamata vastu teatise uue 2015. aasta järgse soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste strateegia kohta, kus käsitletakse soolise võrdõiguslikkuse teemasid kooskõlas rahvusvahelise tegevuskavaga;

33. soovib, et Euroopa Ombudsman esitaks igal aastal parlamendi soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kõrgetasemelisele töörühmale andmed seoses kaebustega, mis on laekunud soolise võrdõiguslikkusega seotud haldusomavoli kohta parlamendis, võttes nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi otsust ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta;

34. on veendunud, et parimate tavade vahetamine teiste organisatsioonidega suurendab parlamendi suutlikkust ja tulemuslikkust soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamisel; nõuab, et parimate tavade vahetamine toimuks kõigil tasanditel teiste institutsioonide ja organisatsioonidega, nagu ÜRO Soolise Võrdõiguslikkuse ja Naiste Õiguste Edendamise Agentuur, Euroopa Nõukogu, ELi institutsioonid ja soolise võrdõiguslikkuse edendamises osalevad sidusrühmad, näiteks soolise võrdõiguslikkusega tegelevad organid, sotsiaalpartnerid ja vabaihendused; ergutab osalema teiste rahvusvaheliste organisatsioonide konkreetsetes suutlikkuse suurendamise programmides ja paluma neilt toetust kohandatud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise programmide organiseerimiseks;

35. palub, et personali peadirektoraat vahetaks näiteks USA Kongressi ja riiklike võrdõiguslikkuse ametitega soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse parimaid tavasid ja tehnilist abi selle kohta, kuidas edendada alaesindatud rassiliste ja etniliste vähemusrühmade osalust lühiajaliselt töölevõtmismenetlustes ja EPSO konkurssidel; nõuab tähelepanu pööramist praktikantidele ning selliste algatuste ja programmide arendamist, mis on pühendatud alaesindatud rassilistest ja etnilistest vähemusrühmadest pärit noortele ja eelkõige naistele mõeldud praktikakohtadele;

Teisipäev, 8. märts 2016

36. rõhutab vajadust pidada avatud ja jätkuvat dialoogi riiklike parlamentidega, et vahetada korrapäraselt arvamusi, vahetada uusi tehnikaid ja anda aru poliitiliste mõjuhindamiste kohta, eesmärgiga edendada ühist lähenemisviisi ja arendada edasi parimaid tavasid soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise valdkonnas; soovitab korraldada korrapäraselt parlamentidevahelisi kohtumisi soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise teemal;

o

o o

37. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele.
